

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
Укупно	

ПРВИ КОЛОКВИЈУМ ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ 1

Име и презиме: _____ Број индекса: _____

Подгрупа: _____

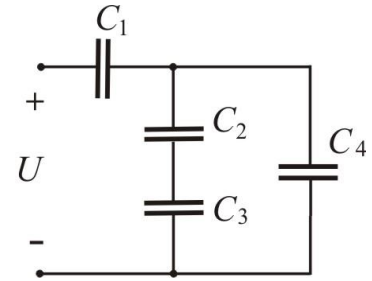
Напомене: Колоквијум траје два сата. Дозвољена је употреба само овог папира и испитне свеске, који се морају заједно предати. Теоријски део радити искључиво на овом папиру, а задатке искључиво у испитној свесци. Сваки задатак носи по 25 поена, а питање по 10 поена.

ЗАДАЦИ

1. а) Одредити еквивалентну капацитивност мешовите везе равних кондензатора са слике 1 и укупну енергију, ако је веза прикључена на напон U .

б) Колико пута се промени капацитивност и укупна енергија мешовите везе кондензатора ако се након оптерећења, веза искључи са напајања, а потом се у кондензатор C_3 убаци диелектрик ($\epsilon_r = 3$) и растојање између електрода кондензатора C_4 повећа три пута?

Познато је: $C_1 = 10\text{nF}$, $C_2 = C_4 = 12\text{nF}$, $C_3 = 4\text{nF}$, $U = 20\text{V}$.

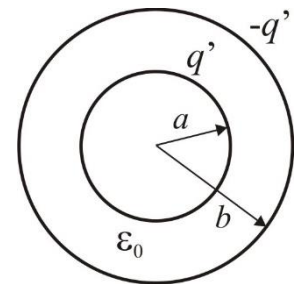

Слика 1

2. Цилиндрични ваздушни кондензатор, полупречника електрода $a = 6\text{mm}$ и $b = e \cdot a$ (e - основа природног логаритма) приказан је на слици 2.

а) Израчунати подужну капацитивност овог кондензатора.

б) Израчунати максимални напон на који се овај кондензатор може прикључити, а да не дође до пробоја, ако је критично поље за ваздух $E_{кр} = 3\text{MV/m}$, док је коефицијент сигурности $k_s = 3$.

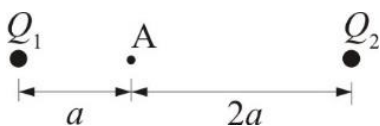
Слика 2

ТЕОРИЈСКИ ДЕО

1. Написати потпуни назив физичке величине и њену јединицу:

$\vec{E}$ _____ [_____] η _____ [_____]
 $\vec{D}$ _____ [_____] w _____ [_____]
 ϵ_0 _____ [_____] q' _____ [_____]

2. Два тачкаста наелектрисања $Q_1 = Q$ и $Q_2 = 4Q$ налазе се у вакууму као на слици. Одредити вектор јачине електричног поља у тачки А. Колики се рад изврши при пребацивању пробног наелектрисања ΔQ из тачке А у бесконачност? Подаци: $Q = 1\text{nC}$, $\Delta Q = 1\text{pC}$, $a = 3\text{m}$.

3. Проводна сфера, полупречника a , оптерећена је наелектрисањем Q . Применом Гаусовог закона одредити електрично поље унутар и ван сфере.

4. а) Дефинисати вектор јачине поларизације $\vec{P}$.

б) На којим наелектрисањима (по врсти и знаку) се налазе извори и понори вектора поларизације $\vec{P}$?

5. Извести гранични услов за нормалне компоненте вектора електричне индукције на раздвојној површини два диелектрика диелектричних константи ϵ_1 и ϵ_2 .

РЕШЕЊА ЗАДАКА

1. a) $C_e = 6\text{nF}$; $W_e = 1.2\mu\text{J}$;

б) $C_{en} = 5\text{nF}$; $W_{en} = 1.44\mu\text{J}$;

$$\frac{C_{en}}{C_e} = \frac{5}{6} = 0.83; \quad \frac{W_{en}}{W_e} = \frac{1.44}{1.2} = 1.2.$$

2. a) $C' = \frac{2\pi\epsilon_0}{\ln \frac{b}{a}} = 0.0556 \frac{\text{nF}}{\text{m}} = 55.6 \frac{\text{pF}}{\text{m}}$;

б) $U_{\max} = 6\text{kV}$.